

Pep Duran i Esteva (Vilanova i la Geltrú, 1955), pintor, escultor i escenògraf es donà a conèixer amb l'exposició *Mostrari* (1978) i amb instal·lacions com *Pluja de mans* (1981) a l'antic espai de Metrònom de Barcelona. És figura indispensable per entendre les propostes artístiques dels anys 80 i 90, dècades en que desplegà una gran activitat en espais i museus de l'estat espanyol. El Museo Reina Sofía disposa de l'obra *Bizarre Corpori / Geografia Personal -Cos Anímic* (1992) i el Macba 30 collages de la sèrie *Sin escenari. Suite Marburg* (2007). La seva obra és present a l'Artium de Vitòria i a entitats privades com la Fundació Vila Casas, la Col·lecció Rafael Tous, Col·lecció Ernesto Ventós i Banc de Sabadell, entre altres. Recentment ha participat a la secció Special Project de la Miami Beach Untitled Art Fair (2018) amb la Galeria Rocío Santa Cruz i la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, ha mostrat l'exposició *Orb* (2018) al Teatre Nacional de Catalunya (TNC) i *Papers adormits* (2019) al Museu de Granollers.

FUNDACIÓ
Vallpalou

PEP DURAN DIBUIXAR ELS DIES

FUNDACIÓ
Vallpalou

PEP DURAN DIBUIXAR ELS DIES

Dibuixar els dies

Pilar Parcerisas

Amb un peu a l'art i un altre al teatre, Pep Duran és un narrador de la vida que passa. Recull els bocins del que ha estat trossejat, llençat i abandonat anònimament per dotar-los de forma i de nou significat poètic amb el collage o la combinació d'objectes, formes i *patterns*.

Mitjançant l'acumulació, l'apilament de fustes, mantes, papers, imatges, suros i restes d'objectes engipona aquests «macro-collages» que són testimoni del caos de la nostra vida. Pep Duran s'emplaça, sense pretendre-ho, entre la figura del «flâneur», que passeja i troba, i la del «chiffonnier», el drapaire que recull, col·lecciona i dota de nova vida els fragments de vida urbana trobats a l'atzar, de la mateixa manera que el pensador Walter Benjamin construeix amb retalls urbans el *Llibre dels Passatges* o *París, capital del segle XIX*, un llibre que és suma de fragments i que ha romàs inacabat, com un *work in progress* encara potencialment en transformació.

L'obra de Pep Duran també és un treball en constant metamorfosi i transformació, permanentment inacabat, perquè s'actualitza a cada moment d'acord amb el seu temps vital. Com descriure aquest temps vital? Ell ho fa a partir d'apilar papers, fustes, objectes, gargots i fragments d'una realitat trobada. Fa de drapaire del temps i dona nou alè de vida a un temps fet bocins com és la pròpia vida. Malgrat buscar la forma en la seva unitat, tot acaba essent una estella del que resta del dia, i ell s'esforça en sumar formes, com en el vestit, unitat de fragments i patrons: una màniga, un coll, un puny, un barret. Apilar els dies, amb el seu garbuix, desordre i acumulació inevitable uneix l'home amb el seu desordre vital. Poeta del temps, dibuixa els dies amb aquests collages que són el seu dietari, el seu quadern de notes.

El mateix artista ha definit el seu treball com una «col·lecció d'imatges i formes acumulades i seleccionades al llarg dels anys amb vocació de 'dietari gràfic' i objectual, un petit *imago mundis* personal on cohabitaven l'ordre intencionat i deliberat, l'atzar, el món relacional que construeix una narració oberta». Per a Pep Duran, «aquests dibuixos formen un llarg poema visual, una obra de teatre muda, que compona finalment un gran palimpsest visual.»

En aquesta narració visual, en què memòria i arxiu s'activen i reactiven permanentment en constant construcció, desfeta i reconstrucció, entra en joc la memòria individual però també la col·lectiva i el recurs als *patterns* no deixa de ser una manera d'apropar-se a una objectivitat determinada pel pas del temps. Al conjunt d'obra reunida a *Dibuixar els dies*, cal destacar la presència d'algunes obres o sèries específiques, com l'obra més antiga, *Pluja de mans* (1981) de la seva instal·lació a Metrònom, les *Lipotípies* (1984) o l'escultura *Com un bosc* (1986), un exemplar de les seves celebrades cadires manipulades i la sèrie dels deu collages *Amorfa* (2012-2014).

Detall d'apilaments a l'estudi de Pep Duran

Hi ha aspectes teatrals que nodreixen l'obra plàstica i a l'inrevés: el pessimisme angoixant i existencial de Samuel Beckett, els paraments del teatre pobre de Tadeusz Kantor, de Peter Brook, de Bertolt Brecht o de Jerzy Grotowski. Aquest transvasament d'un món a un altre és present a obres com *El funàmbul* (1995) desglossada en una obra amb guants i una altra amb mitjons procedents del terra de l'escenari d'aquesta representació, a la sèrie *Grades* (2009) i a un conjunt d'obres «beckettianes» que reflecteixen el caràcter absurd i angoixant de la condició humana.

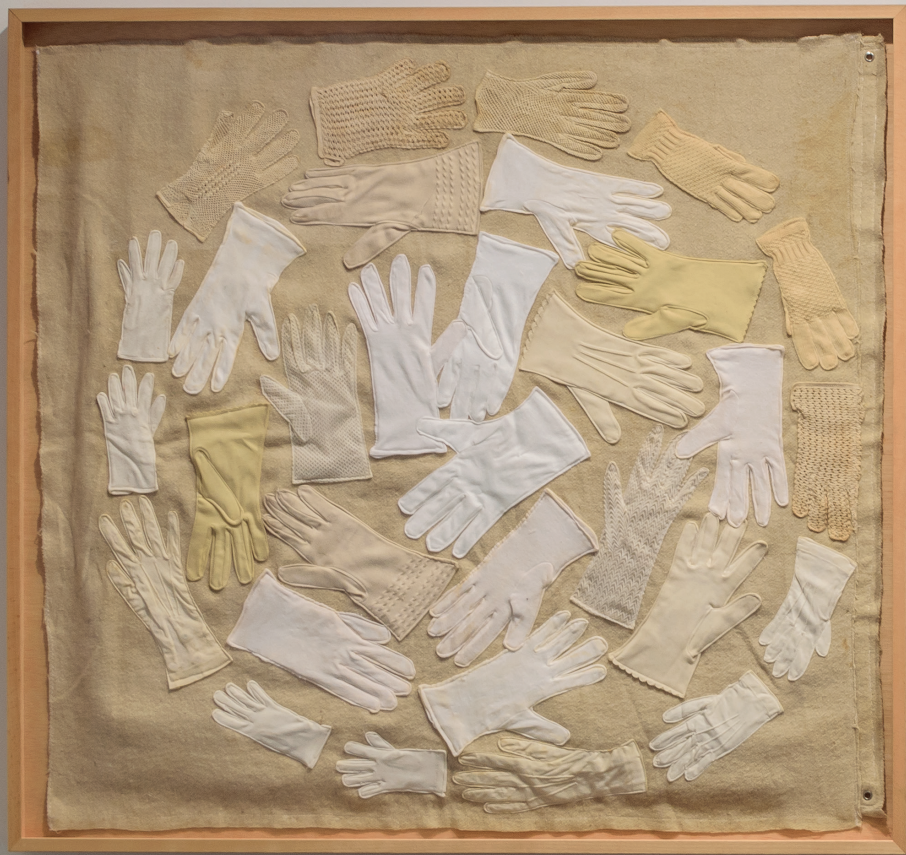
Dibuixar els dies és la instal·lació realitzada «in situ» que dona títol a l'exposició i que exemplifica el seu treball com un *work in progress* que a la vegada engloba el sentit temporal del seu treball en constant transformació. L'any 1995 destruï i tallà diverses escultures i les reconvertí en la instal·lació feta de fragments que titulà *Construir els dies*, exposada a la Virreina de Barcelona i avui al Museu de Granollers. A *Dibuixar els dies*, que n'és el seu contracamp, ha partit de dues tauletes de nit antigues enllaçades per una plataforma on reposen diverses formes i *patterns* de fusta i ceràmica envoltats de diverses cadires on s'hi apilen papers, cartons i materials que anuncien el pas dels dies. Habitualment, les tauletes de nit són a banda i banda d'un llit doble. Aquí, la comunicació entre les tauletes, entre les dues bandes del llit, que és absent, es formalitza amb peces tridimensionals com formes toves de somnis solidificats, sense interpretació possible, com una absurditat més de la comunicació i/o incomunicació humana.

Pilar Parcerisas

Comissària de l'exposició

Peu, 2018-2019
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

Sense títol, part del terra de l'obra *El funàmbul*, de Jean Genet, 1995
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

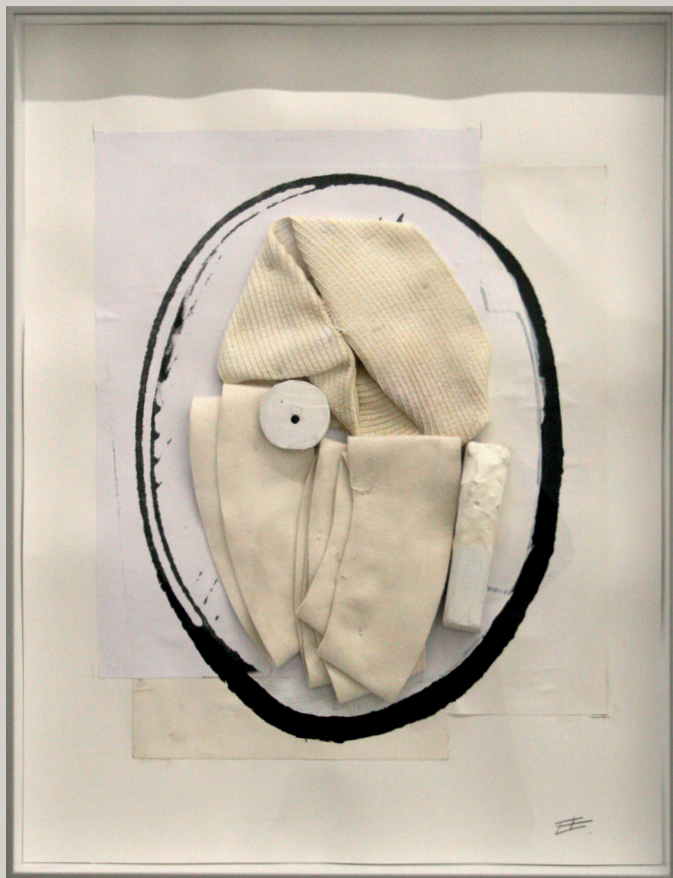
Pep Duran en parada de descosits

Ester Xargay

El mot lliptípi, amb què actualment són designades certes obres d'en Pep Duran Esteva, fou creat per n'Eugení d'Ors en un lapsus linguae, que ja sabem que sempre és la conseqüència d'un lapsus mente. La feta s'esdevingué en una de les rotllades de gent seguda que, antany, es formaven a l'estiu, havent sopat, al passeig de mar de Vilanova. Allà, en Xenius comentà: «Anit, a la terrassa de Can Peixerot, hi vaig tenir una lliptípi». [...]

CARLES HAC MOR. *Modernor rima, feliçment, amb antigor*. Catàleg de l'exposició *Pep Duran Esteva, obres de 1978-1985*, Museu Balaguer de Vilanova i la Gertrú, 1986.

Coratge a piles capiculades
a la desfeta pels descosits
sargits per randa sense cap fil
ni forma ni ordre ni discurs
per fer les coses a dir amb fustes
pels i senyals i guants als punys
dalt de les grades alçar la veu
ultra el garbuix tot fent escales
de despropòsits fora de to
i fora de lloc ans de context
per no dir res de peça en peça
i a l'inrevés mostrar-ho tot
posat en roda per fer camí
i matar el temps sent o no sent
a la bestreta tot fent capmàs
dibuixar els dies tirant de veta
per lligar caps a mida justa
de confecció i màniga ampla
amb bastó tort l'hereu estampa
fotos a manta de bona tinta
firmant embullis tot tenint taules
de nit tauletes de bona fusta
fan bon altar sense sermons
negar i negar guardant la roba
de l'aixovar al calaix de sastre
d'on treu l'agulla i fila prim
sargint el caos trencarà el fil
tot discordant al·legories
per orquestrar el seu firmament.

Sèrie *Amorfa*, 2012-2014
Cortesia galeria Rocío Santa Cruz, Barcelona

Arxiu gràfic, mostrari, iconografia privada, empremtes. Formen un llarg poema visual, una obra de teatre muda i componen finalment un gran palimpsest visual.

Pep Duran

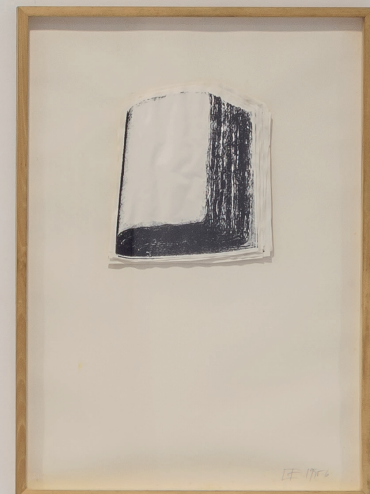

Instal·lació *Dibuixar els dies*, 2020
Realitzada in situ als espais de la Fundació Vallpalou, Lleida
Cortesia Teresa Vall Palou, Lleida

Apilaments, 1996-2008
Col·lecció Iegor Duran-Pawlowsky

Apilaments, 1996-2008
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

46 fulles, 1995-1996
Collage sobre paper, 1995
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

Col·lecció d'imatges i formes acumulades i seleccionades al llarg dels anys amb vocació de «dietari gràfic» i objectual, un petit *imago mundis* personal on cohabitaven l'ordre intencionat i deliberat, l'atzar, el món relacional que construeix una narració oberta.

Pep Duran

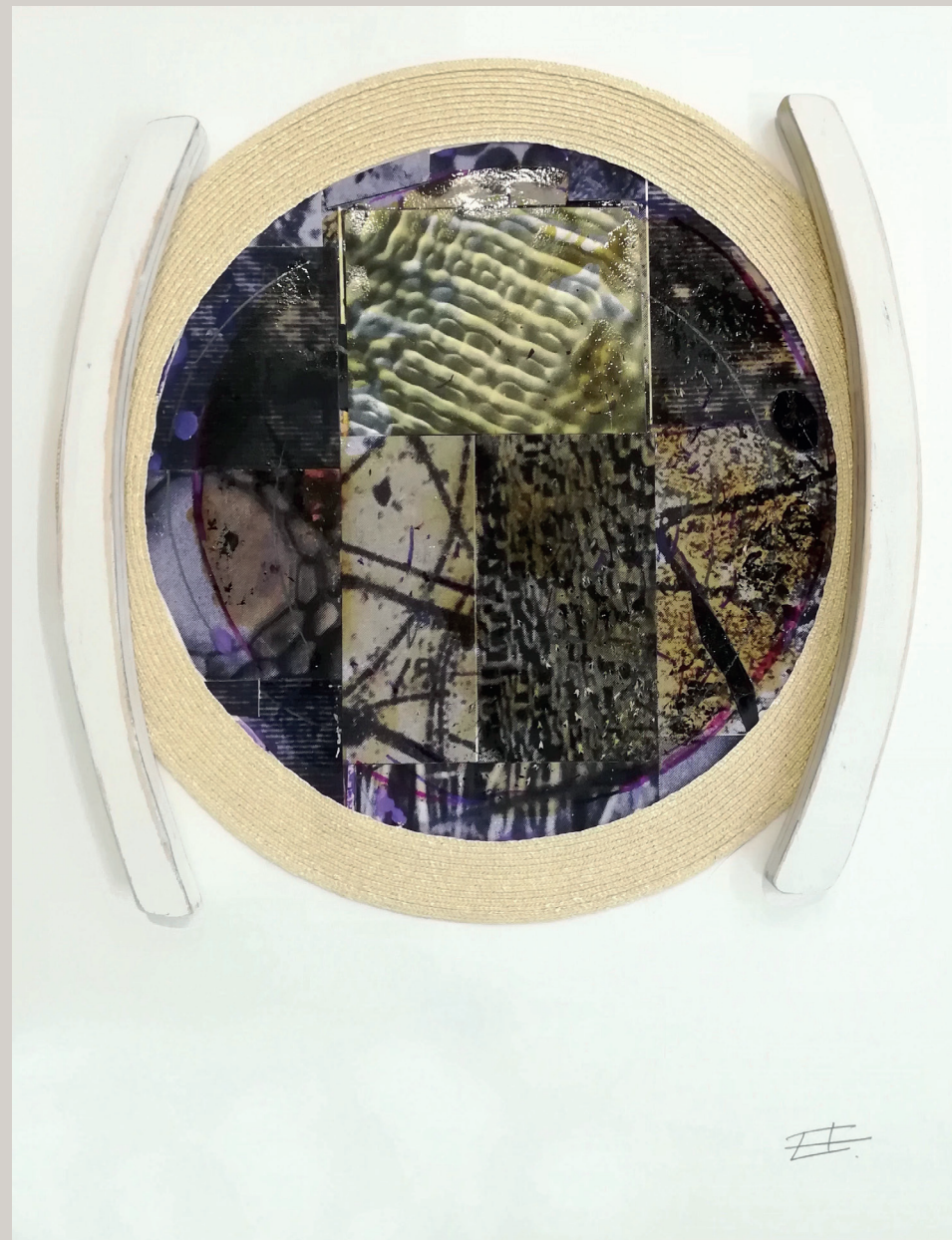

Sense títol, 2014
Fotografies giclée
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

Com un bosc, 1987
Col·lecció Josep-Miquel García, Lleida

Sense títol núm. 4, 2017
Cortesia galeria Rocío Santa Cruz, Barcelona

Sense títol núm. 3, 2017
Cortesia galeria Rocío Santa Cruz, Barcelona

Con un pie en el arte y otro en el teatro, Pep Duran es un narrador de la vida que pasa. Recoge los pedazos de lo que ha sido troceado, tirado y abandonado anónimamente para dotarlos de forma y de nuevo significado poético mediante el collage o la combinación de objetos, formas y *patterns*.

Mediante la acumulación, el acopio de maderas, mantas, papeles, imágenes, corchos y restos de objetos pergeña estos «macro-collages» que son testimonio del caos de nuestra vida. Pep Duran se emplaza, sin pretenderlo, entre la figura del «flâneur», que pasea y encuentra, y la del «chiffonnier», el trapero que recoge, colecciona y dota de nueva vida los fragmentos de vida urbana encontrados al azar, al igual que el pensador Walter Benjamin construye con recortes urbanos el *Libro de los Pasajes o París, capital del siglo XIX*, un libro que es suma de fragmentos y que ha permanecido inacabado, como un *work in progress* potencialmente en transformación.

La obra de Pep Duran también es un trabajo en constante metamorfosis y transformación, permanentemente inacabado, porque se actualiza en cada momento de acuerdo con su tiempo vital. ¿Cómo describir ese tiempo vital? Él lo hace a partir de apilar papeles, maderas, objetos, garabatos y fragmentos de una realidad encontrada. Hace de trapero del tiempo y da nuevo aliento de vida a un tiempo hecho pedazos como es la propia vida. Sin buscar la forma en su unidad, todo acaba siendo una astilla de lo que queda del día, y él se esfuerza en sumar formas, como en el vestido, unidad de fragmentos y patrones: una manga, un cuello, un puño, un sombrero. Apilar los días, con su maraña, desorden y acumulación inevitable une al hombre con su desorden vital. Poeta del tiempo, dibuja los días con estos collages que son su dietario, su cuaderno de notas.

El mismo artista ha definido su trabajo como una «colección de imágenes y formas acumuladas y seleccionadas a lo largo de los años con vocación de 'dietario gráfico' y objetual, un pequeño *imago mundis* personal donde cohabitan el orden intencionado y deliberado, el azar, el mundo relacional que construye una narración abierta». Para Pep Duran, «estos dibujos forman un largo poema visual, una obra de teatro muda, que compone finalmente un gran palimpsesto visual».

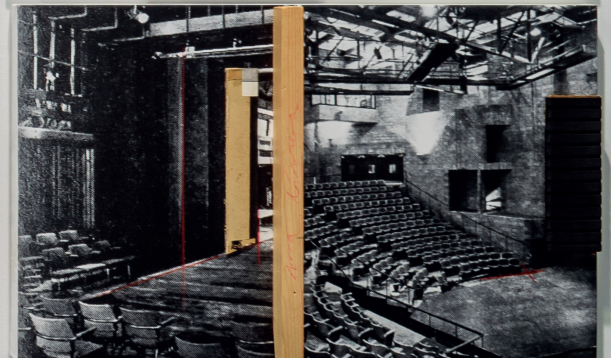
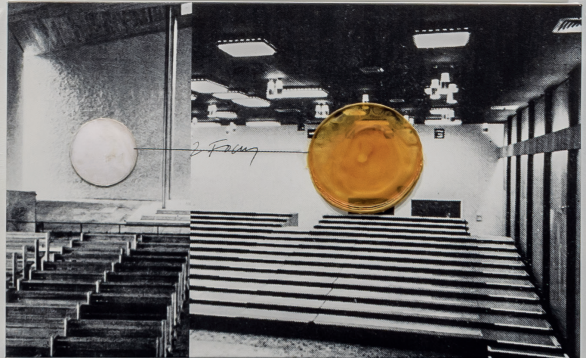
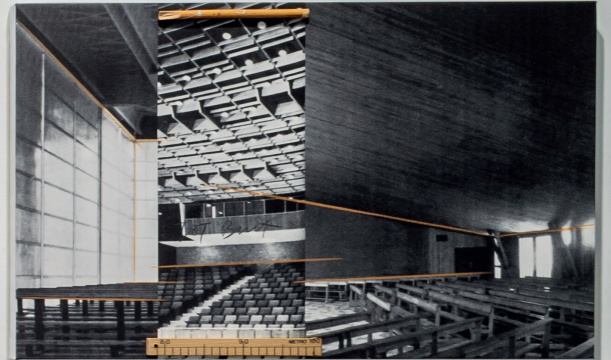
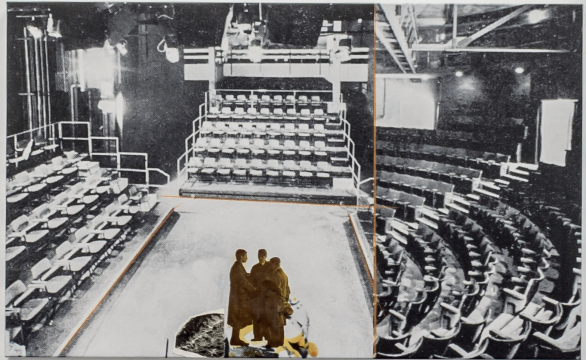
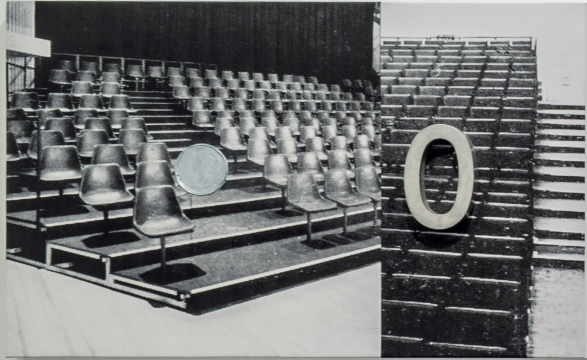
En esta narración visual, en la que memoria y archivo se activan y reactivan permanentemente en constante construcción, destrucción y reconstrucción, entra en juego la memoria individual pero también la colectiva y el recurso a los *patterns* no deja de ser una manera de acercarse a una objetividad determinada por el paso del

tiempo. Al conjunto de obra reunida en *Dibujar los días*, cabe destacar la presencia de algunas obras o series específicas, como la obra más antigua, *Lluvia de manos* (1981) de su instalación en Metrònom, las *Lipotípias* (1984) o la escultura *Como un bosque* (1987), un ejemplar de sus celebradas sillas manipuladas y la serie de los diez collages *Amorfa* (2012-2014).

Hay aspectos teatrales que nutren su obra plástica y al revés: el pesimismo angustioso y existencial de Samuel Beckett, la disposición de muebles y *atrezzo* del teatro pobre de Tadeusz Kantor, de Peter Brook, de Bertolt Brecht o de Jerzy Grotowski. Este trasvase de un mundo a otro está presente en obras como *El funámbulo* (1995) desglosada en una obra con guantes y otra con calcetines procedentes del suelo del escenario de esta representación, en la serie *Gradas* (2009) y un conjunto de obras «beckettianas» que reflejan el carácter absurdo y angustioso de la condición humana.

Dibujar los días es la instalación realizada *in situ* que da título a la exposición y que ejemplifica su trabajo como un *work in progress* que a su vez engloba el sentido temporal de su trabajo en constante transformación. En 1995 destruyó cortándolas varias esculturas y las reconvirtió en la instalación hecha de fragmentos que tituló *Construir los días*, expuesta en la Virreina de Barcelona y hoy en el Museo de Granollers. A *Dibujar los días*, que es su contracampo, ha partido de dos mesitas de noche antiguas enlazadas por una plataforma donde reposan varias formas y *patterns* de madera y cerámica rodeadas de varias sillas donde se apilan papeles, cartones y materiales que anuncian el paso de los días. Habitualmente, las mesitas de noche son a ambos lados de una cama doble. Aquí, la comunicación entre las mesitas, siempre situadas a ambos lados de la cama, que es ausente, se formaliza con piezas tridimensionales con formas blandas de sueños solidificados, sin interpretación posible, como un absurdo más de la comunicación y / o incomunicación humana.

Pep Duran i Esteva (Vilanova y la Geltrú, 1955), pintor, escultor y escenógrafo, se dio a conocer con la exposición *Mostrari* (1978) y con instalaciones como *Lluvia de manos* (1981) en el antiguo espacio de Metrònom de Barcelona. Es figura indispensable para entender las propuestas artísticas de los años 80 y 90, décadas en que desplegó una gran actividad en espacios y museos de España. El Museo Reina Sofía dispone de la obra *Bizarre Corpori / Geografía personal - Bosc Anímic* (1992) y el Macba 30 collages de la serie *Sin escenario. Suite Marburg* (2007). Su obra está presente en el Museo Artium de Vitoria y en entidades privadas como la Fundación Vila Casas, la Colección Rafael Tous, la Colección de Ernesto Ventós y Banco Sabadell, entre otras. Recientemente ha participado en la sección Special Project de la Miami Beach Untitled Art Fair (2018) con la Galería Rocío Santa-Cruz y la colaboración del Institut Ramon Llull, ha mostrado la exposición *Orb* (2018) en el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) y *Papeles dormidos* (2019) en el Museo de Granollers.

Grades, 2009
Col·lecció Pep Duran, Barcelona

FUNDACIÓ Vallpalou

Roger de Llúria, 2, 25005 Lleida

Tel. 973 254 937

fvp@fundaciovallpalou.org

www.fundaciovallpalou.org

Organització

Fundació Vallpalou

Presidenta: Teresa Vall Palou

Director: Joan Mari Vall

Directora d'exposicions: Pilar Parcerisas

Exposició

PEP DURAN. DIBUIXAR ELS DIES

Comissària: Pilar Parcerisas

Assegurances: Aon Gil y Carvajal

Muntatge: Abdó Martí

Transport: Gal Fàbrega

Catàleg

Textos: Pilar Parcerisas i Ester Xargay

Fotografies: Mario Aguilar, Jordi Ortiz i FotoGasull

Disseny gràfic: Jordi Ortiz

Impressió: Serper

Agraïments: Iegor Duran-Pawlowsky, Barcelona;

Galeria Rocío Santa Cruz, Barcelona;

Josep-Miquel García, Lleida;

Glòria Fusté, Museu de Granollers

© D'aquesta edició

Fundació Vallpalou

© dels textos, les autores

© de les fotografies, els seus autors

© Pep Duran, VEGAP, Lleida, 2020

Tots els drets reservats

Edició: febrer 2020

300 exemplars

Dipòsit Legal: L-309-2020

ISBN-13 978-84-09-19251-9

Coberta:

Instal·lació *Dibuixar els dies* (fragment), 2020

Col·lecció Pep Duran, Barcelona

Solapa coberta:

46 fulles, 1995-1996

Col·lecció Pep Duran, Barcelona

Solapa contracoberta:

Collage sobre paper, 1995

Col·lecció Pep Duran, Barcelona